



Zahrada

Byl jednou jeden dům. Byl už skoro celý zarostlý psím vínem. Ten dům obklopovala velká zahrada. Byla divoká a krásná, plná vysokých stromů, nejrůznějších rostlin a zvířat. Často si tu hrávaly děti z domu, dvě holčičky a dva kluci.

Až úplně vzadu u plotu pod třemi štíhlými jedlemi bydlel trpaslík Eduard. Staral se o svoji malou oplocenou zahrádku v jehličí a zároveň hlídal velkou zahradu, aby na ni nepřicházely zlé bytosti. Byla to velká zodpovědnost a on měl ve tváři stále takový vážný, ustaraný výraz. Čas od času mu někdo řekl: „Proč se pořád mračíš? Podívej, jak se tu na sebe všichni hezky usmíváme. Usměj se na nás taky.“ Trpaslíka to trápilo, ale nemohl s tím nic dělat, byl takový odmalička. „Nemám se smát, jsem sádrový a nevím, jak se smát. Můj obličej je pořád stejný.“

Jednou se do zahrady přistěhovala malá rosnička. Jmenovala se Maruška, byla sytě zelená a velice krásná, ale moc nemluvila. Zabydlela se v sudu pod okapem na severozápadní straně domu. Zvířátka ze zahrady ji zvědavě okukovala, chodila schválně okolo sudu a po očku sledovala, co žabička dělá. Občas ji někdo oslovil a zeptal se jí na počasí, o tom měla Maruška dobrý přehled. Nikdo se jí ale nezeptal, odkud a proč vlastně přišla, šeptali si o tom jenom mezi sebou:

„Kdo ví, co je zač.“

„Nezdá se vám nějaká divná?“

„Je taková nemluvná...“

„Neutekla odněkud?“

„To tu jako zůstane už napořád!?“ Necelý týden po tom, co se rosnička přistěhovala, ji děti našly v sudu mrtvou. Už nebyla krásně zelená jako dřív, byla hnědá a obalená slizem, nožičky měla natažené a oči matné a ošklivé. Pro všechny to byl nepříjemný zážitek. Nikdo nevěděl, co se stalo. Nikdo netušil, proč rosnička tak náhle zemřela. Strach a nejistota se připlížily do zahrady.

„Byla opravdu divná. Kdo ví, co to bylo za cizačku,“ lamentoval kos.

„Co když měla nějakou hroznou nemoc, kterou nám sem zavlekla?“ přidal se drozd.

„Co když ji někdo zabil a teď přijde na nás?“ děsil se šnek s vykulenýma očima.

„Měli jsme tu klid, svatý pokoj od všeho, a teď tohle nadělení...“, notovali si obyvatelé zahrady se zachmuřenými obličejí.

Tělo žabky zatím odklidili na kompost, aby nikoho neznepokojovalo.

8

Po zahradě se rozlézal tíživý neklid. Zvířátka zvažněla. Ti, kteří se dřív na každého usmívali a za zády pak ostatní pomlouvali, se zabarikádovali ve svých domcích, do oken si dali mříže a na dveře natloukli petlice. Ne všichni se ale stáhli do ústraní.

Ježek Gigas začal shromažďovat staré kroniky, dokumenty a písemnosti. Doufal, že se z nich něco dozví. Hledal, jestli se v zahradě už někdy něco takového stalo.

Křížák si upletl pavučinu až nahoře v borovici. Nenadálá událost ho tak zasáhla, že úplně přestal jíst maso. Báł se totiž, že by mohl chytit nějakou nemoc. S mouchami, které si nachytal, hrál raději košíkovou. Trefovali se žaludy do košíků upletených z pavučin.

Potkani Filip a Gargunát, kteří se kdysi i přes odpor sousedů nastěhovali do duté klády u kompostu, si začali balit kufry a v předtuše neurčitěho nebezpečí se chystali pryč. Nakonec si to ale přece jenom rozmysleli. Obstarali si v domě obrázkovou kuchařskou knihu a začali se věnovat vaření. Až bude v zahradě zase klid, pozvou sousedy na grilování. Je čas uzavřít staré spory a přestat se hádat.

Straka hnízdící na jedli se obávala trestu shůry, a tak přestala krást a rozhodla se, že bude operní pěvkyní. Naposled se uchýlila ke krádeži (to když vlétla do domu ke klavíru a sebrala z něj noty) a začala docházet na hodiny k paní kosici, vážené umělkyni. Potom už jenom cvičila a cvičila. Všichni v okolí doufali, že se ve zpěvu rychle zdokonalí; bez špuntů v uších se totiž sousedé zatím neobešli.

Ajda a Flíček, dvě kočky domácí, které se dosud pořád rvaly a syčely na sebe, zůstávaly co nejvíc doma a ven chodily, jenom když babička

9

ztratila trpělivost a vyhodila je (občas jí totiž lezly na nervy). Začaly ale držet při sobě, přestaly se fackovat a zkoušely si spolu hrát. I myšky na zahradě si oddechly, kočky je totiž teď nechávaly na pokoji a spokojily se s granulemi od babičky.

Šnek Kája si také dal nové předsevzetí. Salát na záhonech odteď bude ožírat jenom v neděli. Ve všední den se spokojí s muří nohou a pampeliškami. Ještě to ale musí promyslet. Slunce pálí, oči se klíží a Kája pomalu usíná na listu bohyšky. Nechá si o křehkém raném salátu zatím aspoň zdát.

Eduard dění v zahradě zamyšleně pozoroval. Jednou v podvečer, když už se soumrak snášel z humen, přišel za ním na návštěvu Gigas. Byl smutný a rozmrzelý, z kronik se nic podstatného nedozvěděl a bylo vidět, že mu mrtvá žabka dělá starosti. Sedl si na kámen u Edovy zahrádky a mlčel.

„Gigasi,“ začal opatrně Eda, „byli jsme všichni tak zabráni do svých životů a starostí, že jsme možná něco přehlédli. Všichni jsme s žabkou mluvili jenom o počasí, nikdo se jí nezeptal, jestli ji náhodou něco netrápí. Možná potřebovala pomoci a možná jsme byli jediní, kdo jí pomoci mohl. Jenomže my jsme před tím zavírali oči a já z toho teď nemám dobrý pocit. To se nesmí nikdy opakovat. Teď už je ale na všechno pozdě.“ Eduard si povzdychl a dlouze se zadíval na Gigase: „Žabku pochováme do země a budeme žít dál.“

Eda se chvíli odmlčel a potom pokračoval: „Když se ale stane něco zlého, vždycky je to k něčemu dobré. Podívej se na Ajdu a Flíčka, nepřipadá

ti nápadné, jak se změnili? A co straka? Neoddychl sis, že konečně přestala krást? Dokonce i křížák uzavřel mír s mouchami. I když po pravdě řečeno nevím, jak dlouho mu to vydrží. Víš, Gigasi, já věřím, že se tímhle něco změní.“

Gigas se zamyslel, pokýval hlavou a po chvíli řekl Edovi. „Asi máš pravdu, Edo. Víš, nikdy mi nedošlo, jak jsi moudrý trpaslík, je dobře, že tu s námi bydlíš.“

Děti z domu, Ajda a Flíček, Gigas, Kája, ostatní zvířátka a Eduard se příštího dne sešli na pohřbu. Nikdo se nehádal, všichni se v míru účastnili důstojného pohřbu. Když žabku společně zakryli zemí a vztyčili kříž, přiběhla malá veverka Dorka a volala na smuteční hosty: „Pojďte se honem podívat na květinovou louku u ohniště!“ Všichni se seběhli a dívali se na rozkvétající se krásenky, bílé a růžové. Byla to opravdová nádhera. Zahrada se začala probouzet k novému životu. Všichni, až na Edu, se usmívali. Všichni ale teď už věděli, že není důležité se pořád jenom usmívat.





Maják

Byl jednou jeden dům a ten dům stál na břehu moře. Všechno kolem domu bylo tak modré, až z toho přecházel zrak. V domě bydlela malá holčička. Jmenovala se Anička. Jejím nejoblíbenějším místem bylo okno v kuchyni. Tady často sedávala a četla si knížky. Z okna byl překrásný výhled na moře a především na starý opuštěný maják. Dříve v něm žil strážce majáku, osamělý starý muž. Každý večer zapínal světlo, které varovalo lodě před útesy na pobřeží. Již pár let se ale světlo zapíná automaticky, a strážce tak přišel o práci. Nikdo ale nevěděl, kde je tomu starému muži konec.

Anička maják pozorovala z okna každý den, a tak jí neuniklo, že asi nebude tak úplně opuštěný, jak se říká. Čas od času totiž k majáku připlula loďka, z níž vystoupili nějakí lidé. Zdálo se jí ale, že s nimi není něco v pořádku. Byli celí nějak podivně schoulení, zkroucení

nebo přihrblí... Nebo vlekli na zádech nějaké batohy? Anička se na tu dálku snažila rozpoznat, co to s nimi je. Jako by jim za krkem seděly nějaké obludné bytosti... Ještě záhadnější však bylo, že když ty shrbené postavy vešly do majáku, navečer vyšly jako jiní lidé. Když dole nasedali do loďky, působili pokojně a radostně. Kráčeli vzpřímeně, občas si dokonce poskočili a bylo vidět, že někteří si zpívají nebo se smějí. Nasedli do loďky a zase odpluli.

Kde ale zůstaly ty jejich batohy nebo to, co měli na zádech? Zůstaly v majáku? Anička tomu vůbec nerozuměla. A rozhodla se, že tomu musí přijít na kloub. Když dalšího dne odjeli tatínek s maminkou za prací, sbalila si pár nezbytností a v malé lodičce vyrazila na cestu.

Přestože se zdálo, že maják je nedaleko od jejich domu, byla to pořádná dálka. Asi v polovině cesty se Anička začala hrozně bát – byla už tak daleko od domu, a maják byl pořád na hony vzdálený. Aničky se zmocnil neklid, srdce jí divoce bušilo a ona se rozhodla, že raději popluje zpátky. Vtom si všimla, že není sama. Za lodičkou uháněli elektrický rejnok, šedivý delfín a průhledný mořský koník.

„Co tady děláte?“ vydechla překvapeně Anička.

„Co by, plujeme tam, kam ty. Chceme to tam taky prozkoumat. Dlouho už pozorujeme, jaké podivnosti se tam dějí,“ vysvětlil mořský koník. „V klidu sed, my tě k majáku dovezeme,“ připojil se rejnok. Delfín s koníkem chytli lano, rejnok se zezadu zapřel do lodičky a Anička svištěla po hladině jako vítr. Za chvíli byli u majáku.

Loďku uvázali k bójce u útesu a Anička zamířila vzhůru k majáku. Ostatní ji napjatě sledovali z moře.

14

Dveře do majáku byly pootevřené. Uvnitř byla tma. Anička si dodala odvahy a opatrně vešla dovnitř. Ze tmy se ozvalo tlumené zasténání. A po chvíli znovu. Aničce nějakou dobu trvalo, než se ve tmě rozkoukala, potom však se jí před očima naskytla hrozivá scéna. Na zemi ležel na břiše starý muž, sípavě dýchal, a když Anička došla až k němu, ztěžka zvedl hlavu. Chtěl se pohnout, ale nešlo to, na zádech mu totiž spočívala taková hromada neforemných pytlů, že sahaly skoro až ke stropu majáku. Ten muž na zemi byl nepochybně strážce majáku, Aničce se zdálo, že ho poznává.

„Co to je? Co to máte na zádech?“ ukázala Anička prstem na náklad na jeho zádech. Občas se některý z měchů pohnul, jako by v něm byla nějaká živá bytost. „Není vám těžko?“

„Ach, dítě, to víš, že je...“ zasténal strážce majáku. „Strašně mě to tíží, nemohu s tím ale nic dělat. Kdysi dávno jsem slíbil, že zbavím lidi jejich Strachů, Chmur a Obav. Od té doby sem všichni jezdí. Já s nimi promluvím, vyslechnu je a oni mi tu pak své Strachy, Chmury a Obavy nechají. Cítím však, že už mi docházejí síly... Věru nevím, jak dlouho to ještě vydržím.“

„To je opravdu hrozné... Nemohla bych vám s tím nějak pomoci?“ litovala strážce majáku Anička.

„Myslím, dítě, že mi není pomoci. Co jsem slíbil, to musím dodržet.“ po těch slovech stařec zas položil hlavu na zem a vyčerpáním usnul.

Anička se vydala na zpáteční cestu. Už se připozdívalo a její přátelé z moře, zatímco jim líčila trápení strážce majáku, jí opět pomohli táhnout loďku, aby byla doma včas.

15



Doma si Anička zalezla do koutku ke svému oknu. Chtěla si číst, musela však na starého muže pořád myslet a oči jí od stránek stále znovu utíkaly na moře, až k vzdálenému majáku. Jak jen nebohému strážci pomoci? Dá se pro něj vůbec něco udělat? Haldu Strachů a Obav, jimiž je zasypan, sama neodvalí. Je potřeba vymyslet něco jiného. Jenže co?

S povzdechem sklapla knížku, kterou držela na kolenou. Vypadl z ní nějaký letáček, který tam nejspíš založil knihkupec. Stálo na něm: „Čtete svým dětem dvacet minut denně. Zbavíte je tak jejich strachů a obav.“

„Cože??? To je přesně ono!“ zajásala Anička. Ano, to věděla dobře z vlastní zkušenosti, čtení je nejlepší lék na chmury a strachy. To je opravdu ono. Po zbytek dne nebyla s Aničkou řeč. Pořád se jenom přehrabovala v knihovně, přerovnávala a přeskládávala knížky a něco hledala.

Nazítří se nemohla dočkat rána. Hned jak odjeli rodiče do práce, sebrala batoh napěchovaný knihami a upalovala ke své

lodičce. Mořský koník, rejnok a delfín si hráli u břehu. Když uviděli svoji kamarádku, hned jí pluli na pomoc. K majáku dorazili rychle, všichni už věděli, jak na to. „Zůstaňte tady a hlídejte. Všechno vám pak zase vypovím.“

Strážce tentokrát už k Aničce ani nezvedl hlavu, tak byl vyčerpaný pod tíhou Strachů a Obav na svých bedrech. Anička si přitáhla židli a posadila se vedle něj. Strachy a Obavy byly sice odpudivé, ale Anička si nakázala, že se jich nesmí bát, jinak je nepřemůže. „Pane strážce, mohla bych něco zkusit? Vydržíte dvacet minut poslouchat moje čtení?“

„Čtení?“ strážce, zavalený tou odpornou haldou, se pokusil pohnout. „Ach, jak rád... Četl jsem si celá léta ty dlouhé večery tady na majáku. Teď už ale nemůžu... jsem příliš vyčerpaný z toho, co na mě lidé naložili.“

„Tak klidně ležte a jenom poslouchajte. Vybrala jsem pro vás příběhy o mumíncích. Je tam taky maják, tak by se vám to mohlo líbit.“ Anička si odkašlala a začala klidným hlasem číst z příběhů Tove Janssonové. Četla asi půl hodiny, jistota je jistota. Pak s obavami vzhlédla na obrovskou hromadu Strachů a Obav, jestli se něco změnilo. A opravdu! Žádná potvora sice nebyla, ale všechny měchy byly o trochu splasklejší, vypadalo to, jako by z nich někdo vypouštěl vzduch. „Funguje to! Hurá! Tak já zase zítra přijdu, pane strážce.“

„Děkuju, mé dítě, bylo to tak povzbudivé... Těším se, zase zítra...“

Od té doby jezdila Anička s kamarády z moře k majáku každý den. Každý den strážci aspoň dvacet minut četla. Nejvíce ho bavily knížky dobrodružné a taky humorné. Po těch veselých knihách se Strachy

a Obavy obzvláště rychle zmenšovaly. Po pár dnech se mohl strážce zas jednou po dlouhé době zhluboka nadechnout a v následujících dnech už mohl pohybovat rukama a nohama. Až konečně nastal den, kdy se dokázal sám bez pomoci zvednout ze země a najednou ze sebe setřást všechny Strachy a Obavy do jedné. Zbyla z nich jen hromada vysušených a scvrklých kůží. Kam teď s nimi?

„Musíme je vyházet z majáku, než se nám tu zas rozlezou,“ rozhodl se s nebývalou energií strážce. A hned popadl lopatu, otevřel okno a začal je vyhazovat ven. Byla to dřina. Měchuřiny byly sice svrasklé a vysušené, ale pořád těžké. Anička mu pomáhala, jak mohla. „Už budu muset domů, už se stmívá,“ řekla, když poslední splasklý měch letěl do moře. Když se ale rozloučila a chtěla nasednout na svoji lodičku, zděsila se. Byla celá rozlámaná. Když totiž vyhazovali Strachy a Obavy z okna, neuvědomili si, že padají dolů také na Aniččinu lodičku.

„Co teď? Jak já se teď dostanu domů?“ zoufala si Anička.

„Žádné strachy a obavy, už nikdy!“ Správce vzal Aničku za ruku a vedl ji po schůdkách až nahoru pod střechu majáku. „Mám tady na půdě svou starou vzducholod', snad ještě bude fungovat.“ A opravdu, jedním trhnutím stáhl zaprášenou plachtu a pod ní se objevila starodávná fialově proužkovaná vzducholod'. Strážce ji po chvilce přemýšlení uvedl do chodu a Anička mohla nasednout. Na vzducholodi byl nápis „Cesta domů“ a to se tuze hodilo, Anička tak neměla strach, že by snad cestou mohla zabloudit. Zapálený hořák ohříval vzduch a vzducholod' se pomalu začala vznášet do výšky. Mířila rovnou do Aničina domu. Strážce mával z majáku, dokud mu plavidlo nezmizelo z očí.

A zezdola z moře Aničce mávali delfín, rejnok i koník a doprovázeli ji mořem celou cestu až domů.

A jak to bylo dál?

Anička pořád chodila strážci číst. Bylo to totiž čím dál tím více zapotřebí; lidé ve světě pro nedostatek času čím dál tím méně četli, takže Strachy, Chmury a Obavy je stále více tížily, a oni stále častěji jezdili zbavit se jich do majáku. A strážce je pokaždé trpělivě vyslechl, potěšil je vlídným slovem, ale hlavně: poradil jim, co mají číst... Když se pak jejich Strachy a Obavy pokoušely usadit na jeho zádech, už se jim to nikdy nepovedlo, protože strážce už si zase četl sám a každodenním čtením už Strachy a Obavy nikdy nenarostly do tak obludných rozměrů jako dřív. A strážce byl svobodný tak, jako býval odpradáвна, a spolu s ním i všichni lidé, kteří si od něj nechali dobře poradit.





Dům, kterým projížděl vlak

Byl jednou jeden dům, kterým projížděl vlak. Každý den vozil spousty lidí do práce, na výlety a na návštěvy a večer je zase rozvážel domů.

Každou neděli jela tím vlakem na výlet zvířátka ze sirotčince. Jejich rodiče pochytili lovci nebo pro nic za nic zabili zlí lidé. Doprovázely je hodné tety a pan správce, kanec zubatec. Po cestě všichni zpívali, četli knížky a vyprávěli si.

Barunka, dcera pana výpravčího, seděla vždycky u okna nad tratí a poslouchala, co si zvířátka povídají. Brzy je všechny znala jmény. Zнала malé kočky, které se často hašteřily. Těšila se na klidné pandy, které hrávaly ve svém vagónu pexeso, a ráda pozorovala rozverná pruhovaná prasátka, která se nejraději honila po vlaku a přeskakovala z jednoho vagónu do druhého. Tři kamarádi krokodýli se zase z legrace okusovali svými zubatými pusami a budili tím ve vláčku veliký rozruch.